

Beelden: (c) Europese Commissie
 Design en vormgeving: (c) Lazar Backovic

HET UITBREIDINGS- PROCES VAN DE EU: OPEN JE OGEN EN RAAK BETROKKEN!

Europa:
 Een geschiedenis van uitbreiding
pagina 2-3

De Balkan
pagina 4-5

Verslagen van landen:
 Wist u dat...?
pagina 6-7

Vind de Westelijke Balkanlanden in het hart van Europa! | KAART, pagina 8-9
 Volg de Westelijke Balkanlanden op hun weg naar de EU! | TIJDPAD, pagina 2-15

Kosten en voordelen
 van het EU-lidmaatschap?
pagina 10-11

Uitbreiding van de EU:
pagina 12-13

Europa voor leraren:
 Aan de slag met Europa
pagina 14-15

EUROPA: EEN GESCHIEDENIS VAN UITBREIDING

agnieszka_mucha

Met name voor Balkanlanden kan het EU-lidmaatschap zorgen voor vooruitgang en stabiliteit.
Gliwice, PL

Een kleine groep begint

Het integratieproces van Europa begon met een kleine groep landen. België, Frankrijk, Bondsrepubliek Duitsland, Italië, Luxemburg en Nederland hielden in 1951 een intergouvernementele conferentie in Parijs. De Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal had supranationale grondbeginselen en een voorloper van de Europese Commissie, die met een Hof van Justitie, een Raad en een Parlement vrede tussen de lidstaten verzekerde. De zes landen wisten over de tegenstellingen heen te stappen die de internationale banden in Europa al sinds de 17e eeuw beheerst hadden. In 1957 richtten ze onder dezelfde

Eerste toetreding

In 1973 werd na 16 jaar de eerste uitbreiding gerealiseerd met de toetreding van Ierland, Denemarken en het Verenigd Koninkrijk. De belangrijkste aantrekkingsfactor was de economische ontwikkeling in de gezamenlijke markt van de EEG, die een douane-unie en een stabiele vorm van handelsrecht had. Verder was de dekolonisatie eind jaren zestig bijna voltrokken; de Europese landen raakten min of meer zowel hun vijandige belangen in de wereld als hun wereldheerschappij kwijt. De toetredingen van Griekenland in 1981 en vervolgens Spanje en Portugal in 1986 vonden onder gelijke omstandigheden plaats.

De oostbloklanden vallen

De Europese revolutie eind jaren tachtig

EU, die twee jaar eerder tot stand was gekomen – Oostenrijk, Finland en Zweden.

De grote uitbreiding

De grootste uitbreiding vond plaats op 1 mei 2004. Tien landen werden EU-lid – Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slowakije en Slovenië.² Bulgarije en Roemenië volgden in 2007. De EU bestaat in 2011 uit 27 lidstaten.

Redenen om toe te treden tot de Europese Unie

Na bijna 40 jaar van uitbreidingen zijn sommige motieven om lidstaat te worden heel duidelijk. Het bestaat uit een drietal doelen: democratie, markteconomie en aansluiting bij Europa.³ Het motief kan per land verschillen. Maar de belangrijke waarden die de lidstaten en bevolking van de EU met elkaar delen zijn: het zeker stellen van onafhankelijkheid, een stabiele democratie en het realiseren van economische welvaart.

// 02|05|1991

Borovo-Selo-incidenten nabij Vukovar (Oost-Kroatië). Begin van de ineenstorting van Joegoslavië en beginfase van de zogenaamde "Joegoslavië-oorlogen".

// 27|05|1991

Begin van de tiendaagse oorlog tussen Slovenië en het Joegoslavische federale leger (JNA).

// 29|04|1991

Na protesten van studenten in december 1990 en februari 1991 stelt Albanië in overeenstemming met de rechtsstaat en democratische uitgangspunten de eerste grondwet op.

// 25|06|1991

Kroatië en Slovenië verklaren zich onafhankelijk van de Joegoslavische federatie.

// 25|08|1991

Begin van de slag om Vukovar en de eerste etnische zuiveringen van niet-Serviërs.

// 08|09|1991

De voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië verklaart zich onafhankelijk van de Joegoslavische Republiek.

// 05|03|1992

Bosnië en Herzegovina verklaren zich onafhankelijk van de Joegoslavische federatie.

// 19|12|1991

Als reactie op de onafhankelijkheidsverklaring van Kroatië, verklaart ook de regio Krajina zich onafhankelijk. Knin wordt tot hoofdstad van de Republiek Srpska uitgeroepen. In 1995 sloot dit gebied zich weer aan bij Kroatië.

de grondbeginselen de Europese Economische Gemeenschap (EEG) op, die de kern van de huidige Europese Unie (EU) vormt.¹

en begin jaren negentig zorgde voor de hereniging van Duitsland. Met de toetreding van de Duitse Democratische Republiek werd de EEG voor het eerst uitgebreid met een voormalig Oostblokland. In 1995 traden de eerste landen toe tot de

Criteria voor lidmaatschap

Sinds 1993 hanteert de EU vastgestelde criteria voor de toetreding van nieuwe lidstaten. In dat jaar werden de toetredingseisen door de Europese Raad (bestaat uit de re-

geringsleiders van de EU-landen) vastgelegd in de 'criteria van Kopenhagen'. Deze criteria zijn ook van toepassing op EU-lidstaten. De Commissie heeft de criteria steeds concreter gemaakt door voorwaarden waar de aspirant-lidstaten aan moeten voldoen verder uit te kristalliseren.

„De vreedzame, democratische en vrije ontwikkeling vormt een krachtige aantrekkingsfactor voor de mensen in Europa.“

wezigheid van een functionerende markteconomie en tevens het vermogen om om te gaan met de concurrentiedruk en de krachtfactoren binnen de markt van de Unie. Lidmaatschap veronderstelt dat de kandidaat in staat zal zijn de verplichtingen van het lidmaatschap na te komen, waaronder het aanhangen van de doelen van politieke, economische en monetaire eenwording.“⁴

In de opsomming van deze verplichtingen voor kandidaat-landen worden de drie criteria politiek, economie en de acquis communautaire (het gehele en ontwikkelende rechtssysteem) genoemd, naast de uitgesproken intentie om verdere stappen in de integratie te nemen.

Maar vaak wordt het vierde criterium van Kopenhagen vergeten. Dat luidt dat de uitbreidende EU en haar lidstaten de onvermijdelijke hervormingsstappen zullen nemen om de groeiende Unie efficiënt en democratisch te laten zijn en te laten blijven.

„Het vermogen van de Unie om nieuwe lidstaten op te nemen, terwijl het momentum van Europese integratie gehandhaafd wordt, is tevens een belangrijke overweging in het algemene belang van zowel de Unie als de kandidaat-lidstaten.“⁵

// 08|09|1991

De voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië verklaart zich onafhankelijk van de Joegoslavische Republiek.

// 05|03|1992

Bosnië en Herzegovina verklaren zich onafhankelijk van de Joegoslavische federatie.

// 19|12|1991

Als reactie op de onafhankelijkheidsverklaring van Kroatië, verklaart ook de regio Krajina zich onafhankelijk. Knin wordt tot hoofdstad van de Republiek Srpska uitgeroepen. In 1995 sloot dit gebied zich weer aan bij Kroatië.

Lessen geleerd?

In tijden van economische tegenslag, sociale onsamenhangendheid of nationa-

listisch populisme lijkt het noodzakelijk om de waarden van de Europese Unie in gedachten te houden. Hoewel de Europese eenwording geen lineair stijgende lijn van succes is, is de vreedzame, democratische en vrije ontwikkeling die in de EU plaatsvindt nog steeds een krachtige aantrekkingsfactor voor Europese landen en volken die lid willen worden. Maar toetreding is op zichzelf geen garantie voor menselijke waarden. Zij is slechts een optimistische stap in de goede richting.

¹ Stirk, P.M. / Weigall, D. (eds.) 1999: The Origins and Development of European Integration. A Reader and Commentary, London: Pinter, p. 126.

² Pollak, J. / Slominski, P. 2006, Das politische System der EU, Wenen: Facultas, pp. 17-51.

³ Lippert, B. 2004, Glanzloser Arbeitserfolg von epochaler Bedeutung, in: idem, Bilanz und Folgeprobleme der EU-Erweiterung, Baden-Baden: Nomos, p.21.

⁴ http://www.europarl.europa.eu/enlargement/ec/pdf/cop_en.pdf (nieuwste versie: januari 2011)

⁵ Ibid.

renate_sidiropoulou

Alleen door direct contact – elkaar ontmoeten, samenwerken en samen een leuke tijd hebben – leer je elkaar kennen en waarderen.

Thessaloniki, GR

ENKELE MOMENTEN UIT DE GESCHIEDENIS VAN DE BALKAN

De Balkan in de twisten in de geschiedenis van Europa

“De Geschiedenis van Europa in de Twintigste Eeuw begon in de Balkan. Mensen werden geïsoleerd door armoede en etnische conflicten en haat laaide op”¹

tijtske_jongma
Ik zou zeggen: Als ze aan de voorwaarden voldoen, moeten ze een kans krijgen.
Burdaard (Friesland), NL

De term ‘Balkan’ is afkomstig van het gelijknamige Balkangebergte, maar het bestrijkt opmerkelijk genoeg een veel groter gebied; het gebied tussen de Zwarte Zee en Adriatische Zee, in Zuidoost-Europa. Men verwijst meestal automatisch naar de regio waartoe voormalig Joegoslavië (Bosnië en Herzegovina, Kroatië, Republiek Kosovo, voormalige Joegoslavische republieken Macedonië, Montenegro, Servië, Slovenië) en Albanië behoren, en soms ook Griekenland, Roemenië en Bulgarije.

Maar wat maakt de Balkan nou zo bijzonder? De dubbele rol van ontmoetingsplek en smeltkroes heeft door de eeuwen heen een grote invloed gehad. Die ontmoetingsplek heeft een politieke dimensie: het Oostenrijks-Hongaarse Rijk, het Ottomaanse Rijk en het Russische Rijk breidden er ten koste van elkaar hun macht uit. De politieke dynamiek zette processen in beweging en beïnvloedde de cultuur en identiteit in de Balkan op diverse manieren.

De rol van de verschillende religieuze stromingen in de regio wordt in dit opzicht vaak onderschat. Sarajevo, dat eens het Jeruzalem van Europa werd genoemd, is een indrukwekkend voorbeeld van het vrij moeizame naast elkaar bestaan van verschillende religies, die enerzijds niet duidelijk gescheiden zijn en anderzijds niet altijd bereid zijn samen te werken.⁴

Voormalig joegoslavië

“Het grootste probleem was het onvermogen om de juiste verhouding tussen daadwerkelijke verschillen en gezamenlijke standpunten te vinden”⁵

Kroaten en Serviërs noemden niet veel andere etniciteiten in hun naam. Enkele jaren later, in 1929, gingen ze op in het Koninkrijk Joegoslavië (bekend als de zes-januari-dictatuur). In april 1941 werd het land aangevallen door Duitsland, dat het land in stukken verdeelde. Een Kroatische Staat met Bosnië en Herzegovina werd een satellietstaat van Duitsland, terwijl andere delen onder Italiaanse, Duitse, Hongaarse of Bulgaarse heerschappij vielen. De verdelingen hadden zich ook al in andere vormen geuit, zoals het opzetten van paramilitaire eenheden als Ustašas aan Kroatische zijde en Cetniks aan Servische zijde. Na de onafhankelijkheid van Albanië in 1912 – het was vier eeuwen lang een Ottomaanse provincie geweest – werd het verschillende malen bezet of geannexeerd door buurlanden. In 1944 kwam de communistische dictator Enver Hoxha aan de macht in Albanië, die afwisselend samenwerkte met Joegoslavië, de Sovjet-Unie en China. Enkele jaren later werd zelfs een statenbond met Joegoslavië besproken. Economische en politieke twisten zorgden ervoor dat Albanië ten tijde van het communisme meer en meer geïsoleerd raakte. Pas eind jaren tachtig, na het overlijden

In 1943 werd Democratisch Federaal Joegoslavië uitgeroepen door Joegoslavische partizanen, een naam die het droeg tot 1963. Daarna werd de naam van het land veranderd in de Socialistische Federale Republiek Joegoslavië. De pan-Joegoslavische partizanen en de koningsgezinde Cetniks speelden vooral een belangrijke rol tijdens de Italiaanse en de Duitse bezetting. Op wat hulp van het Russische leger na om Belgrado te bevrijden, kon

hoewel het tegelijkertijd nauwe banden met de Sovjet-Unie had. Omdat Tito een onafhankelijk beleid wilde voeren, brak hij in 1948 met Stalin. Dat droeg bij aan de reputatie en acceptatie van Joegoslavië onder een brede laag van de internationale gemeenschap. Er bleven echter veel problemen bestaan: Gelijkheid en vereffening tussen etnische groeperingen, economische verschillen tussen zuid

houden in Joegoslavië. In Bosnië en Herzegovina, in Kroatië en in Servië verkregen nationalistisch georiënteerde politieke partijen de macht.⁶

monika_stadler
Venetianen zijn bijzonder sceptisch als het gaat om de toetreding van de Balkanlanden tot de Europese Unie, maar zij zijn zich ook bewust van de voordelen voor beide kanten.
Bassano, I

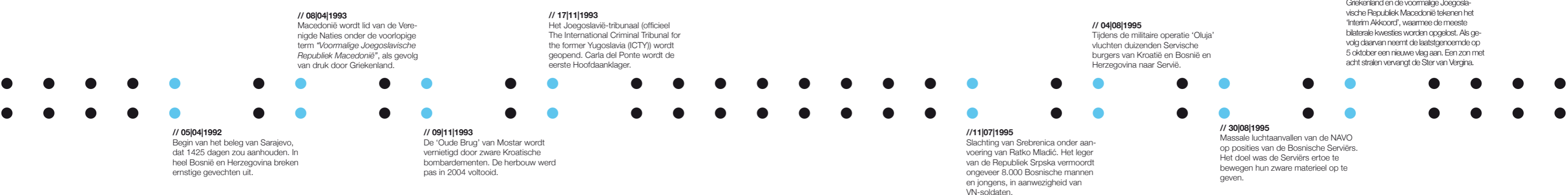
INFO Nederland en de Balkan

Nederland is de afgelopen twintig jaar sterk betrokken geweest in de Balkan. Tijdens de (burger) oorlogen in de jaren negentig heeft Nederland actief deelgenomen aan diverse vredesmissies en gewapende interventies. De genocide in Srebrenica heeft een enorme indruk in Nederland gemaakt, vanwege het feit dat deze stad door haar troepen beschermd diende te worden. Ook de vestiging van het ICTY in Den Haag maakt Nederland extra betrokken. Politiek, economisch en cultureel heeft Nederland zich aan een langdurige relatie met de Balkan geëngageerd. Tegelijkertijd neemt het land een strenge, maar eerlijke houding aan ten opzichte van potentiële lidstaten. Nederland draagt principieel en consequent het standpunt uit dat nieuwe lidstaten aan de eisen van de EU moeten voldoen en volledig mee moeten werken met het ICTY.

zonder verdere steun van de geallieerden na de Tweede Wereldoorlog de Joegoslavische staat weer in ere hersteld worden. De persoon om wie alles draaide was Mar-

en noord, dominante groepen tegenover gekleinere minderheden. Hervormingen bleken weinig effect te hebben gehad toen Tito in 1980 overleed. Kort nadat

¹ Kosovo onder Resolutie 1244 van de VN Veiligheidsraad.
² Kaplan, Robert D., „Die Geister des Balkans. Eine Reise durch die Geschichte und Politik eines Krisengebiets“, Hamburg 1993, S.22.
³ Slavko Ninić in gesprek met Robert Sommer, in: Augustin. Die erste österreichische Boulevardzeitung, 4.2005.
⁴ Herm, Gerhard, „Der Balkan. Das Pulverfass Europas“, Düsseldorf, Wenen, Moskou 1993, S.320.
⁵ „Sarajevo. Risse im Asphalt“, in: Ihlau, Olaf; Mayr, Walter, „Minenfeld Balkan. Der unruhige Hinterhof Europas“, Bonn 2009, p.111.

// 05|04|1992
Begin van het beleg van Sarajevo, dat 1425 dagen zou aanhouden. In heel Bosnië en Herzegovina breken ernstige gevechten uit.

// 08|04|1993
Macedonië wordt lid van de Verenigde Naties onder de voorlopige term “Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië”, als gevolg van druk door Griekenland.

// 09|11|1993
De “Oude Brug” van Mostar wordt vernietigd door zware Kroatische bombardementen. De herbouw werd pas in 2004 voltooid.

// 17|11|1993
Het Joegoslavië-tribunaal (officieel The International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY)) wordt geopend. Carla del Ponte wordt de eerste Hoofdaanklager.

// 11|07|1995
Slachting van Srebrenica onder aanvoering van Ratko Mladić. Het leger van de Republiek Srpska vermoordt ongeveer 8.000 Bosnische mannen en jongens, in aanwezigheid van VN-soldaten.

// 04|08|1995
Tijdens de militaire operatie “Oluja” vluchten duizenden Servische burgers van Kroatië en Bosnië en Herzegovina naar Servië.

// 30|08|1995
Massale luchtaanvallen van de NAVO op posities van de Bosnische Serviërs. Het doel was de Serviërs ertoe te bewegen hun zware materieel op te geven.

// 13|09|1995
Griekenland en de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië tekenen het “Interim Akkoord”, waarmee de meeste bilaterale kwesties worden opgelost. Als gevolg daarvan neemt de laatstgenoemde op 5 oktober een nieuwe vlag aan. Een zon met acht stralen verving de Ster van Vergina.

Kanselier Metternich merkte op dat “De Balkan begint bij de Rennweg” – een weg ten zuidoosten van Wenen.² Een andere opmerking komt van Winston Churchill, die de Balkan “de zachte onderbuik van Europa” zou hebben genoemd.³

In 1918 zorgde de ineenstorting van de strijdende Rijken tot een overweldigend enthousiasme, wat leidde tot het eerste eenwordingsproces van Zuid-Slavische volken in de Balkan. De eerste landen die werden gevormd door de Slovenen,

van Hoxha, begonnen de relaties met het Westen en de buurlanden geleidelijk aan te verbeteren. In 1991 werden voor het eerst verkiezingen gehouden waar meerdere politieke partijen aan deelnamen.

shal Josip Broz Tito. Hij was niet alleen leider van de partizanen, maar hij werd ook via een referendum tot minister-president gekozen en later werd hij president. Joegoslavië volgde zijn eigen weg,

Kosovo* in 1986 de status van Republiek eiste in plaats van autonome provincie, nam Slobodan Milošević de macht over in Servië. Begin jaren negentig werden de eerste vrije, pluralistische verkiezingen ge-

⁵ Banač, Ivo, „Jugoslawien 1918-1941“, in: Melčić, Dunja (Hg.), „Der Jugoslawienkrieg. Handbuch zu Vorgeschichte, Verlauf und Konsequenzen“, 2e druk, Wiesbaden 2007, p.166.
⁶ Džihic, Vedran, „Newcomer Balkan. Historischer Hintergrund.“ College te Wiesbaden 09-12-2009.

Albanië

Albanië heeft 14 nationale parken met talloze planten en dieren die een ongerept landschap bieden dat zeer aantrekkelijk is voor toeristen. De grootste zijn het Prespa Nationale Park en het Shebenik-Jabllanice Nationale park, die zich beide nabij de grens met de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië bevinden. Berat, dat in het midden van Albanië ligt, is één van de oudste steden van het land. Berat ligt aan de rivier Osum en wordt ook wel de Stad met Duizend Ramen genoemd. Het indrukwekkende Rozafa Castle in het noordwesten is gebouwd op een rotsachtige heuvel nabij de stad Shkodër, één van de oudste en meest historische steden van Albanië. Het is ook een belangrijk cultureel en economisch centrum.

Het kasteel van Rozafa

verschillende talen, etniciteiten en religies. De wereldberoemde Bosniër Ivo Andrić, schrijver van "Brug over de Drina", kreeg in 1961 de Nobelprijs voor de Literatuur toegekend. En niet te vergeten de zanger Dino Merlin, die ver over de landsgrenzen bekendheid geniet.

Het Presidentieel paleis in Sarajevo

goedlijst staat, is daar slechts één voorbeeld van. Split was in 2010 de trotse gastheer van de wereldkampioenschappen atletiek, maar voor de Kroatische sportliefhebbers was de derde plaats tijdens het FIFA wereldkampioenschap voetbal in Frankrijk in 1998 waarschijnlijk belangrijker.

Het leven in Varaždin

Republiek Kosovo (onder Resolutie 1244 van de VN Veiligheidsraad)

In het Bosnisch/Kroatisch/Servisch betekent 'kos' merel. De staat Kosovo is vernoemd naar een Veld van Merels nabij de stad Pristina. Kosovo ligt geologisch gezien in een laagte die omringd is door bergen

// 22|01|2001
In de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië escaleert het conflict tussen het UCK van de Albanese minderheid in het land en de veiligheidstroepen van de staat, met een bombardement op het politiebureau van Tearce.

Bosnië en Herzegovina

Het landschap van Bosnië en Herzegovina bestaat uit bergen en bossen. Het land, en met name de hoofdstad Sarajevo, is beroemd vanwege de sporen die de culturele

Kroatië

De 'cravate' – de stropdas – ontleent zijn naam aan de bewondering van de Fransen voor de manier waarop de Kroaten hun stropdas knoopten in de 17e eeuw, 'à la croate'. Zoals Kroatië een kledingstuk toevoegde aan de garderobe van de Eu-

// 06|02|1999
Begin van de Rambouillet-besprekingen voor een concept vredesakkoord tussen de Federale Republiek van Joegoslavië en de Kosovo-Albanezen.

// 21|11|1995
Het Verdrag van Dayton maakt een einde aan de oorlog in Bosnië.

// 24|03|1999
Begin van de zogenaamde Kosovo-oorlog. Aanvallen door de luchtmacht van de NAVO op de Federale Republiek Joegoslavië. (Einde: 10 juni 1999)

invloeden uit het verleden, van de Turken tot de Oostenrijkers, hebben achtergelaten. Sommigen omschrijven Bosnië en Herzegovina als een mengeling van Oosterse en Westerse culturen, wat is terug te vinden in een geschiedenis die rijk is aan

ropese man, zo brachten het Oostenrijks-Hongaarse Rijk in het centrale en oostelijke deel van het land en het Venetië uit de renaissanceperiode hun prachtige architectonische stijl naar de Kroatische steden. De stad Dubrovnik, die op de wereldf-

is en altijd een belangrijk agrarisch gebied geweest. De wijn van Kosovo is over de hele wereld bekend. De Sinan Pasha-Moskee in Prizren, de op een na grootste stad van Kosovo, is een cultureel monument uit het Ottomaanse tijdperk. Daarnaast

WIST U DAT ?

is zij de grootste Islamitische moskee van het land. Met een hoogte van 43,5 meter heeft zij in de hele Balkan-regio veruit de hoogste minaret.

Prizren, tweede stad van Kosovo

bekende zanger en songwriter.

Sinds 1979 is Ohrid opgenomen op de Werelderfgoedlijst van UNESCO

De voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië

De stad Ohrid, gelegen aan het Meer van Ohrid en waarvan de oude stad op de werelderfgoedlijst van UNESCO staat, transformeert iedere zomer tot de officiële hoofdstad van Macedonië. De lange

Montenegro

Petar II. Petrović-Njegoš was in de eerste helft van de 19e eeuw de vorst en de Prins-Bisschop van de Servische Orthodoxe Kerk van Montenegro. Veel belangrijker dan zijn inspanningen om zijn land te beschermen was echter zijn rol als één van de belangrijkste dichters van de Servische taal. Het lijkt wel alsof de enorme rijkdom aan ongerepte natuur in de beboste bergketens van Montenegro – waar zij haar

// 12|03|2003
De Servische minister-president komt bij een aanslag in het openbaar om het leven. Tijdens zijn regeringsperiode werd Slobodan Milošević uitgeleverd aan het Joegoslavië-Tribunaal.

// 13|08|2001
Het Akkoord van Ohrid wordt afgerond. De etnische minderheden in Macedonië krijgen verreikende rechten.

Het centrum van Podgorica.

Servië

Het huidige Servië telt circa 7,4 miljoen inwoners en kan terugkijken op een rijk middeleeuwse historie. De prachtige kloosters herinneren de bezoekers aan de klassieke Byzantijnse en Orthodoxe tradities. Nadat Servië in de 19e eeuw onafhankelijk werd van het Ottomaanse Rijk, installeerde het de eerste constitutionele monarchie in de Balkan-regio. Dankzij auteurs als Dani-

Binnenstad van Belgrado

lo Kis, Bogdan Bogdanovic en Milo Dor kent de Servische literatuur internationale belangstelling. De huidige popmuziekscene bestaat uit artiesten als Marija Sefirovic, die in 2007 het Eurovisiesongfestival won.

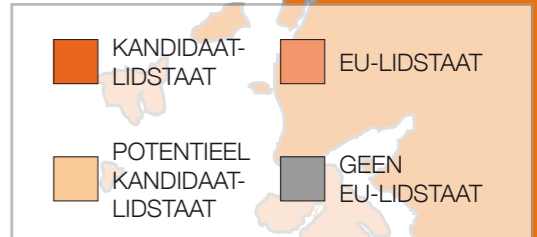
// 15|03|2004
Na een onwaar bericht in de pers dat Serviërs Albanese kinderen in een rivier hadden verdrinken, vonden er pogroms plaats gericht tegen de Servische minderheid in Kosovo.

// 26|02|2004
De president van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Boris Trajkovski, komt om het leven bij een vliegtuigongeluk nabij Mostar (Bosnië en Herzegovina). De oorzaak van het ongeluk is altijd onbekend gebleven.

bergketens met zeven bergen die hoger dan 2.500 meter zijn, maken wintersport bijzonder aantrekkelijk. Op de leeftijd van slechts 26 jaar kwam de populairste ster in decennia om het leven bij een auto-ongeluk: Tose Proeski was een internationaal

naam aan te danken heeft! - was bedoeld om dichters als Petar te scheppen. Maar het is nog steeds de prachtige kust van het land waar duizenden toeristen op afkomen, waardoor deze sector veel inkomsten geniet.

DE BALKANLANDEN

ALBANIE	BOSNIE EN HERZEGOVINA	KROATIE	REPUBLIEK KOSOVO	VOORMALIGE JOEGOSLAVISCHE REPUBLIEK MACEDONIE (FYROM)	MONTENEGRO	SERVIE
Hoofdstad: Tirana	Hoofdstad: Sarajevo	Hoofdstad: Zagreb	Hoofdstad: Pristina	Hoofdstad: Skopje	Hoofdstad: Podgorica	Hoofdstad: Belgrado
Staatsvorm: Republiek	Staatsvorm: Federale republiek	Staatsvorm: Republiek	Staatsvorm: Republiek	Staatsvorm: Republiek	Staatsvorm: Republiek	Staatsvorm: Republiek
Inwoners: 3,14 miljoen	Inwoners: 3,77 miljoen	Inwoners: 4,43 miljoen	Inwoners: 1,76 miljoen	Inwoners: 2,04 miljoen	Inwoners: 0,6 miljoen	Inwoners: 7,35 miljoen
Oppervlakte: 28.748 km ²	Oppervlakte: 51.129 km ²	Oppervlakte: 56.542 km ²	Oppervlakte: 10.887 km ²	Oppervlakte: 25.713 km ²	Oppervlakte: 13.812 km ²	Oppervlakte: 77.474 km ²
BBP: 4,520 USD	BBP: 4,520 USD	BBP: 13,580 USD	BBP: (geen data)	BBP: 4,130 USD	BBP: 6,000 USD	BBP: 5,590 USD
Economische groei: 5,4 %	Economische groei: 5,4 %	Economische groei: - 5,8 %	Economische groei: 5,4%	Economische groei: - 0,7%	Economische groei: 8,1%	Economische groei: -3,0%
Werkloosheid: 13 %	Werkloosheid: (geen data)	Werkloosheid: 9,1 %	Werkloosheid: 45 %	Werkloosheid: 32,2%	Werkloosheid: 9,0%	Werkloosheid: 13,6%
Religie: Islamitisch (70%), Albanees-orthodox (20%), rooms-katholiek (10%)	Religie: Moslims, orthodox, katholiek	Religie: Katholiek (90 %), orthodox (4%), Moslims (1%)	Religie: Moslims, orthodox, katholiek	Religie: Orthodox (70%), moslims (25%), katholiek	Religie: Orthodox, katholiek, moslims	Religie: Servisch-orthodox, katholiek, moslims, protestants, joods
Staatshoofd: Bamir Topi	Staatshoofd: Presidentschap bestaande uit 3 leden: Željko Komšić, Nebojša Radmanović en Bakir Izetbegović	Staatshoofd: Ivo Josipović	Staatshoofd: Atifete Jahjaga	Staatshoofd: Gjorge Ivanov	Staatshoofd: Filip Vujanović	Staatshoofd: Boris Tadić
Regeringsleider: Sali Berisha	Regeringsleider: Nikola Špirić	Regeringsleider: Jadranka Kosor	Regeringsleider: Hashim Thaçi	Regeringsleider: Nikola Gruevski	Regeringsleider: Igor Lukšić (incumbent)	Regeringsleider: Mirko Cvetković

VOOR- EN NADELEN VAN DE UITBREIDINGEN

INFO Handige links

Portaalsite van de Europese Unie
http://europa.eu/index_nl.htm

Europa NU
www.europa-nu.nl/

Europees Parlement Informatiebureau
 Bureau in Den Haag
www.europeesparlement.nl

Vertegenwoordiging Europese Commissie in Nederland
http://ec.europa.eu/nederland/index_nl.htm

EU startpagina
<http://eu.startpagina.nl>

Informatie EU Rijksoverheid
www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/europese-unie

Europese Beweging Nederland
www.europesebeweging.nl

Montesquieu Instituut
www.montesquieu-instituut.nl

European Forum for Democracy and Solidarity
www.europeanforum.net

Europa hoort bij Nederland
www.europaheertbijnederland.nl

Parlementair Documentatie Centrum
www.pdc.nl

Nederland heeft een open economie, die zeer afhankelijk is van import, export en transport naar andere EU-landen, met name Duitsland. De Nederlandse havens en vliegvelden zijn essentieel voor de economische infrastructuur van de Europese Unie. Uitbreiding van de Europese markt heeft dan ook veel voordelen opgeleverd. Het Nederlandse bedrijfsleven is zeer actief in de nieuwe lidstaten. Dat maakt Nederland tot één van de grootste investeerders in deze regio.

In principe leidt de uitbreiding van de Europese zone van vrede, stabiliteit en welvaart in Europa tot meer veiligheid voor de burgers, maar dat wordt vaak niet zo ervaren. De laatste jaren zijn nieuwe politieke partijen en stromingen opgekomen en succesvol geweest bij verkiezingen. Zij keren zich tegen het openen van de grenzen voor arbeidsmigratie van de nieuwe lidstaten en het afschaffen van de visa verplichtingen voor toekomstige lidstaten. Hoewel de Nederlandse economie niet kan functioneren zonder arbeidsmigratie, is de perceptie van veel Nederlandse burgers een heel andere. De economische crisis van de afgelopen jaren en de toegenomen werkloosheid heeft daar zeker aan bijgedragen, hoewel Nederland momen-

door het produceren van bloemen en innovatie en productie van agrarische producten. Juist in deze branches zijn arbeidsmigranten uit de nieuwe lidstaten essentieel. De lage werkloosheid en de vergrijzende bevolking hebben tot tekorten geleid, zelfs toen de werkloosheid door de recente crisis toenam. Tegelijkertijd leidt dit tot toenemende zorgen van vakbonden en lokale overheden. Arbeiders, uit vooral Polen, worden soms uitgebuit en door malafide uitzendbureaus gedwongen om onder de CAO te werken. Dit is in het nadeel van de arbeiders, maar ook van andere bedrijven die zich wel aan de regels houden en door oneerlijke concurrentie verlies lijden. Tegelijkertijd leidt het tot huisvestingsproblemen. In Rotterdam en Den Haag, maar ook in kleinere gemeenschappen voornamelijk in het zuiden van Nederland is de kwaliteit van de huisvesting vaak laag en de prijs schandalig hoog. Illegale pensions hebben tot veel problemen geleid, omdat ze niet brandveilig en slecht geïsoleerd zijn. Geluidsoverlast leidt weer tot problemen met de burelen en een slecht imago voor de migranten.

In Nederland hebben migranten uit de nieuwe lidstaten veel kleine bouwbedrijven opgericht en winkels geopend met

huren om hun huizen te renoveren tegen een lager tarief dan ze gewend zijn. Hun Nederlandse tegenhangers zien dat soms als oneerlijke concurrentie en hebben zich verzet tegen de Europese regels die tot meer vrijheid op deze markten hebben geleid. Op een bijeenkomst van de Alfred Mozer Stichting over dit onderwerp was een reactie van een Nederlandse schilder: "Ik vind het niet erg dat Polen hiernaar toekomen om te werken, zolang de concurrentie maar eerlijk is en iedereen gewoon belasting betaalt."

Uitbreiding versterkt de Europese Unie mondiaal op het gebied van buitenlands- en veiligheidsbeleid, handel en andere terreinen van internationale samenwerking. De Europese Unie is in dit opzicht voor Nederland essentieel. Nederland behoort tot de twintig grootste economieën ter wereld, maar is geen lid van de G20 en dus is het belangrijk om op de EU te kunnen rekenen. De Europese waarden van vrede, democratie, mensenrechten, vrije rechtspraak en bescherming van minderheden zijn al eeuwen ook Nederlandse kernwaarden. Het hooghouden en uitdragen van deze waarden is voor Nederland van groot belang. Daarom is uitbreiding van de EU altijd een kernpunt geweest van het Nederlandse EU beleid.

	--	++
Kosten	De uitbreiding van de EU is kostbaar voor de lidstaten. Landen die efficiënt werken zullen nog meer op gaan draaien voor de kosten van Europa.	De aanzienlijke gelden in de fondsen van de EU vloeien terug naar de EU-landen. Lidstaten met een hoog exportaandeel profiteren van de hoge koopkracht van de gesubsidieerde landen.
Arbeidsmarkt	Doordat bedrijven zich verplaatsen naar Centraal- en Oost-Europa, worden in de huidige landen arbeidsplaatsen geschrapt.	De internationale verdeling van arbeid verbetert de concurrentiekracht van een bedrijf, wat uiteindelijk tot meer banen leidt.
Criminaliteit	Uitbreiding van de EU leidt tot toename van de georganiseerde misdaad.	De samenwerking tussen de landen en de gezamenlijke doelstellingen op het gebied van politie en justitie in heel Europa, zorgen voor een effectievere aanpak van (georganiseerde) misdaad.
Milieu-bescherming	Het niveau van milieu-bescherming van de toetredende landen blijft achter bij de Europese normen.	Vervuiling van het milieu stopt niet bij de grenzen. De lidstaten van de EU kunnen de toetredende landen de nodige technologie leveren.
Migratie	Het verschil in het welvaartsniveau in de EU zal leiden tot een hoge immigratie in de nieuwe lidstaten.	De verbeterde economische situatie door de aansluiting bij de EU zorgde juist voor veel nieuwe banen in het toetredende land. De immigratiegolven bleven uit.

// 16|05|2004
 Kroatië wordt officieel kandidaat-land.

// 01|05|2004
 Slovenië treedt toe tot de Europese Unie.

// 17|12|2005
 De voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië wordt officieel kandidaat-lidstaat van de Europese Unie. De onderhandelingsgesprekken die waren begonnen worden tijdelijk onderbroken.

// 16|10|2007
 Kroatië wordt voor een periode van twee jaar gekozen als niet-permanent lid van de VN Veiligheidsraad.

// 22|03|2004
 De voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië dient een verzoek tot lidmaatschap van de EU in.

// 17|12|2004
 De Europese Raad besluit unaniem tot het aangaan van onderhandelingsgesprekken met Kroatië.

// 04|10|2005
 Kroatië begint onderhandelingsgesprekken met de Europese Unie voor volledig lidmaatschap, na een besluit van de ministers van Buitenlandse Zaken van de EU.

// 03|06|2006
 Montenegro verklaart zich onafhankelijk.

teel het laagste werkloosheidspercentage van de EU heeft.

Nederlanders zijn onder andere beroemd

producten uit de landen van herkomst. Nederlanders reageren over het algemeen positief op de mogelijkheid om buitenlandse bouwvakkers en schilders in te

JURIDISCHE VERANTWOORDING

(c) 2011 door Konrad-Adenauer-Stiftung e.V. Deze uitgave is tot stand gekomen met steun van de Europese Unie. De Konrad-Adenauer-Stiftung e.V. en de Alfred Mozer Stichting zijn volledig verantwoordelijk voor de inhoud van deze uitgave en de geuite meningen komen niet per se overeen met de standpunten van de Europese Unie.

UITGEVER: Konrad-Adenauer-Stiftung, Avenue de l'Yser 11, 1040 Brussel - België
 AUTEURS: Holger-Michael Arndt, Markus W. Behne, Alexander Burka (CIVIC-Instituut voor Internationale Educatie, Düsseldorf - Duitsland)
 De teksten op pagina 5 (blauwe gedeelte), pagina's 10-11 en pagina 15 zijn geschreven door partnerorganisaties bij deze uitgave. Voor meer details over de partnerorganisaties die betrokken zijn bij deze editie van de uitgave, zie de achterzijde.

ONTWERPEN EN OPMAAK: Lazar Backovic

TITEL: "Het uitbreidingsproces van de EU ten aanzien van de Westelijke Balkanlanden: Open je ogen en raak betrokken!"

HET UITBREIDINGS-PROCES VAN DE EU: OPEN JE OGEN EN RAAK BETROKKEN

EEN UNIE DIE ALSMAAR GROET

Eenheid als zelfopgelegde verplichting

De Europese integratie ving aan in de jaren na de Tweede Wereldoorlog. De oprichters zagen in dat de Europese structuur van nationalistische staten in de eerste helft van de 20e eeuw had geleid tot twee catastrofale Wereldoorlogen. Alleen het pad van integratie, erkenning van de bestaande grenzen en respect voor de verschillende manieren waarop democratie werd ingevuld door aangrenzende landen kon vrede tussen de staten garanderen.

brigitte_macaria

Wanneer de Balkanlanden en de aangrenzende landen aan de Middellandse Zee elkaar zouden ontmoeten en met elkaar zouden mengen, zou dit kunnen leiden tot een cultuur die goed is voor Zuidoost-Europa.

Vienna, A

Na het einde van de Koude Oorlog leidde een soortgelijke bewustwording tot de integratie van

Het Voorwoord van het Verdrag betreffende de Europese Unie stelt:

„**GEÏNSPIREERD** door de culturele, religieuze en humanistische tradities van Europa, die ten grondslag liggen aan de ontwikkeling van de universele waarden van de onschendbare en onvervreembare rechten van de mens en van vrijheid, democratie, gelijkheid en de rechtsstaat,

HERINNEREND aan het historisch belang van de beëindiging van de deling van het Europese continent en de noodzaak solide grondslagen voor de opbouw van het toekomstige Europa te leggen.“¹

Met het einde van de oorlogen tussen de Westelijke Balkan-volkeren is de eenwording met de EU een fundamentele, zelfopgelegde verplichting van de Unie geworden.

Het uitgangspunt van eenwording, het garanderen van vrede onder de lidstaten, is geen kwestie van dwang – zoals bij ‘eenwordingen’ in het verleden – maar een vrije keuze van de bevolking en de door haar gekozen regering. De uitnodiging om het lidmaatschap van de EU te verzoeken staat derhalve nadrukkelijk vermeld in het Verdrag betreffende de Europese Unie:

worden van de Unie. Het Europees Parlement en de nationale Parlementen worden van dit verzoek in kennis gesteld. De verzoekende Staat richt zijn verzoek tot de Raad, die zich met eenparigheid van stemmen uitsprekt na de Commissie te hebben geraadpleegd en na goedkeuring van het Europees Parlement, dat zich uitsprekt bij meerderheid van zijn leden. Er wordt rekening gehouden met de door de Europese Raad overeengekomen criteria voor toetreding.

De voorwaarden voor de toelating en de uit die toelating voortvloeiende aanpassingen van de Verdragen waarop de Unie is gebaseerd, vormen het onderwerp van een akkoord tussen de Lidstaten en de Staat die het verzoek indient. Dit akkoord moet door alle overeenkomstsluitende Staten worden bekrachtigd overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen.“

Overspanning van het rijk

De geschiedenis kent vele vormen van uitgestrekte, multiculturele rijken. Theoretisch gezien kon het centrale machtsorgaan door de beperkte hulpmiddelen niet voorkomen dat de periferie losbrak. Met name militaire ingrijpen is een zwak middel gebleken om een rijk bijeen te houden. Cultureel, econo-

De Europese Unie is geen imperium. Het heeft geen sterke centrale macht. Alle lidstaten zijn gelijk in hun rechten en plichten. De culturele basis van de Europese Unie is respect voor verschillen. De mensheid, burgerrechten, rechtsstaat, democratische participatie en de rechten van minderheden zijn universele principes. Alle mensen en Europese staten die bereid zijn om zich te committeren aan deze principes kunnen deel worden van de EU.

Eendracht en eeuwigdurende vrede?

Dit zou het einde kunnen betekenen van alle geschillen, twisten en oorlogen, zoals de filosofen van de verlichting ‘voorspelden’. Maar dat is niet het geval – op de afschaffing van oorlog na! Geschillen en twisten zijn een noodzakelijkheid voor democratische samenlevingen en dus komen ze ook voor in de Europese Unie. Burgerlijke vormen van geschillen zijn zelfs nog belangrijker: zij vormen de grondslag voor vreedzame ontwikkeling. De Europese manier om tegengestelde belangen op te lossen is door wettige, democratisch gekozen instellingen erover

noch het verwerpen van belangen. En dit is niet slechts een principe, maar ook een verplichting voor de deelnemende, zelfbeschikkende samenlevingen en democratisch leiderschap.

Een stem in de globaliserende wereld

Wanneer men kijkt naar de wereldmachten in de eerste jaren van de 21e eeuw, dan is te zien dat enkele Europese landen zich nog steeds onder de leidende economieën bevinden. Maar de grootte van de landen – uitgedrukt in bevolkingsaantal – laat zien dat deze Europese landen niet meer de ‘grote spelers’ zijn die zij honderd jaar geleden waren. Politieke invloed is echter nog steeds verbonden met deze twee factoren: economische macht en het bevolkingsaantal. Door de Europese landen te verenigen wordt de EU een invloedrijke wereldspeler. Om succesvol te zijn moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de Europese Unie een gemeenschappelijk doel en beleid heeft en een gemeenschappelijk geluid laat horen.

Waar liggen de grenzen van de Europese Unie?

Volgens Artikel 49 juncto Artikel 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, mag iedere Europese Staat die de beginselen van vrijheid, democratie, erkenning van mensenrechten en fundamentele vrijheden, en de

aleksandar_korjevski

De toenadering tot de Europese Unie zal leiden tot een grotere mobiliteit van jonge potentiële intellectuelen.

Bitola, MK

rechtsstaat respecteert, een verzoek indienen om lid te worden van de Unie.

Gezien de geografische ligging van de Westelijke Balkanlanden en hun historische en culturele banden met de EU-lidstaten, is het duidelijk waarom de toekomst van de regio binnen de EU ligt. De definitie van een ‘Europese staat’ is echter niet altijd eenvoudig, aangezien geografische grenzen overschreden kunnen worden wanneer er andere gezamenlijke waarden zijn. Uiteindelijk komt het neer

// 17|02|2008

Kosovo roept haar eigen onafhankelijkheid uit. Tot dan toe hebben 22 EU-lidstaten Kosovo als staat erkent.

// 15|12|2008

Montenegro vraagt volledig lidmaatschap van de Europese Unie aan.

// 28|04|2009

Albanië vraagt lidmaatschap van de Europese Unie aan.

// 19|12|2009

De visumplicht van de voormalige Joegoslavische Republiek van Macedonië, Montenegro en Servië verdwijnt voor de zogenaamde Schengenlanden.

// 01|01|2008

Slovenië neemt het presidentschap van de Raad van de Europese Unie over.

// 09|09|2008

Servië tekent de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst met de EU.

// 01|04|2009

Albanië en Kroatië verkrijgen NAVO-lidmaatschap. Het lidmaatschap zal aan de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië worden verleend als de kwestie met Griekenland over de naamgeving voor beide partijen op een bevredigende manier wordt opgelost.

// 11|09|2009

Slovenië en Kroatië bereiken een compromis over het grensconflict, zodat Slovenië haar veto intrekt. De onderhandelingsgesprekken met Kroatië worden voortgezet.

Oost-Europa. Het uitgangspunt van de eenwording van Europa is één van de belangrijkste richtlijnen waarop de Europese Unie rust.

„**Artikel 49**
Elke Europese Staat die de in artikel 2 bedoelde waarden eerbiedigt en zich ertoe verbindt deze uit te dragen, kan verzoeken lid te

misch of moreel overwicht – reëel dan wel ingebeeld – zijn effectievere middelen om een rijk in stand te houden. Maar geldt dit ook voor de Europese Unie?

te laten beslissen, onder de ogen van het publiek, met inachtneming van de rechten van minderheden en binnen een juridisch raamwerk. Het is noch eendracht,

op hoe de Europeanen het zelf samenstellen. Er is in democratische samenlevingen geen macht van buitenaf die bepaalt ‘wie wie is’.

¹ Preambule van het verdrag van de Europese Unie (Lissabon versie)

AAN DE SLAG MET EUROPA

Europa als lesmateriaal

De Westelijke Balkan neemt een bijzondere plaats in Europa in. Deze regio kan een aanleiding vormen voor een debat over de waarden en structuren van de EU. En het kan tevens als basis dienen voor een discussie over de kansen en bedreigingen waar Europa mee te maken krijgt. Dit is belangrijk voor zowel scholen als niet-formele educatie.

Deze brochure mag gekopieerd worden voor educatieve doeleinden. Voor enkele taken en lessen die gebaseerd zijn op de 'activiteitenpagina' is dit zelfs noodzakelijk.

Door te leren over de EU kunnen leerlingen in Europa ook hun eigen mening vormen. Hierdoor kunnen leerlingen gestimuleerd worden om betrokken te raken. De taak van de leraar is ideeën aandragen en als gespreksleider optreden. Zie deze brochure als een uitnodiging om meer te weten te komen over de EU en de Balkanlanden. Om te beginnen kunnen leraren gebruik maken van de 'activiteitenpagina' op pagina 15.

Werken met de "activiteitenpagina"

U kunt pagina 15 in zijn geheel kopiëren en de leerlingen het geheel of gedeeltelijk uit laten werken.

De eerste taak dient vooraf voorbereid te worden. De leerlingen dienen pas een kopie van pagina 15 te ontvangen nadat de eerste taak is afgerond. Kopieer voor de derde taak pagina 2 en 3. De leerlingen werken in drie groepen aan de tekst: één groep behandelt het onderwerp 'vrede', een andere 'democratie', en de derde 'welvaart'. Het is de bedoeling dat ze een 'Mind Map' maken op posterformaat en die aan de anderen presenteren. Voor taak 5 zijn kopieën van pagina 6 en 7 nodig. De grijze tekst bevat de antwoorden op taak 2. Deze zijn niet leesbaar wanneer de pagina in lage resolutie wordt gekopieerd.

Taak 1: "KOPIE met Uitdagingen"

Ter voorbereiding op deze taak dient de leraar kopieën te maken van de kaart op pagina 8 en 9, zonder informatie over de

De leerlingen zitten in groepen van vier aan een tafel. Op die tafel liggen alleen een leeg vel papier en een pen. De leraar legt de taak uit en kondigt iedere stap aan:

- Eén leerling van elke groep gaat naar het bureau van de leraar.
- Die leerling mag de kaart 30 seconden bekijken.
- De leerling gaat terug naar zijn groep.
- De leerling heeft twee minuten om te vertellen en te tekenen wat hij heeft gezien.
- Dan gaat de tweede leerling uit de groep naar het bureau van de leraar en bekijkt de kaart 30 seconden.
- De leerling heeft twee minuten de tijd om te vertellen en te tekenen wat hij heeft gezien.
- De leerlingen die zijn geweest kunnen de leerlingen die nog aan de beurt komen, aanwijzingen geven over waarop ze moeten letten.

Wanneer de vierde leerling is teruggekomen en zijn bevindingen heeft verwerkt in de tekening van de kaart, is de taak afgerond. De leraar voorziet iedere groep dan van een kopie van de originele kaart, zodat zij hun resultaat met het origineel kunnen vergelijken. De leraar dient de leerlingen vervol-

// 01|03|2010
De Bosnische minister van Buitenlandse Zaken maakt bekend dat het land voor het einde van het jaar een verzoek tot lidmaatschap zal indienen.

// 22|07|2010
Het Internationale Hof van Justitie besluit dat de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo niet in strijd is met internationale wetgeving.

// 22|12|2009
Servië vraagt lidmaatschap van de Europese Unie aan.

// 30|06|2010
In het onderhandelingsproces tussen Kroatië en de EU worden de laatste drie acquishoofdstukken behandeld.

// 09|09|2010
Servië geeft aan bereid te zijn om de dialoog met Kosovo aan te gaan.

// 15|12|2010
De visumplicht voor burgers uit Albanië en Bosnië en Herzegovina verdwijnt voor de zogenaamde Schengenlanden.

landen. De leraar houdt alle kopieën en legt één exemplaar op zijn bureau zodat de leerlingen die kunnen bestuderen.

gens te vragen wat zij moeilijk, verrassend en uitdagend vonden.

KOPIE met Uitdagingen

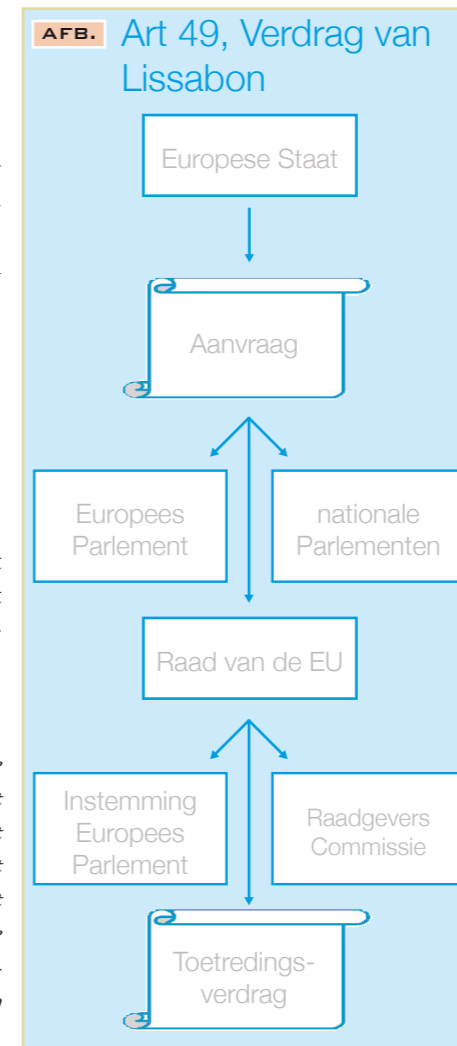
Vergelijk de originele kaart met het resultaat van je groep en maak enkele aantekeningen. Discussieer met elkaar over de oorzaak van eventueel gemaakte fouten.

Juridische toetredingsprocedure

De volgende tekst is afkomstig uit het Verdrag betreffende de EU. Het geeft richtlijnen voor toetreding. Zet de sleutelwoorden in het figuur.

Artikel 49 van het Verdrag van Lissabon
"Elke Europese Staat [...] kan verzoeken lid te worden van de Unie. Het Europees Parlement en de nationale parlementen worden van dit verzoek in kennis gesteld. De verzoekende staat richt zijn verzoek tot de Raad, die zich met eenparigheid van stemmen uitspreekt na de Commissie te hebben geraadpleegd en na goedkeuring van het Europees Parlement, dat zich uitspreekt bij een meerderheid van zijn leden."

// 12|12|2010
In Kosovo vinden de eerste parlementsverkiezingen plaats sinds het land zich onafhankelijk verklaarde. Waarnemers van de EU constateren dat er ernstige beweringen van fraude zijn en in vijf gemeenten worden nieuwe verkiezingen georganiseerd.

// 17|12|2010
Montenegro wordt officieel kandidaat-land voor lidmaatschap van de EU.

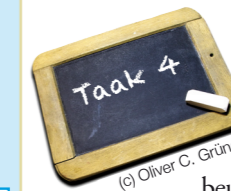

Binnen de EU

Er wordt rekening gehouden met de door de Europese Raad overeengekomen criteria voor toetreding.

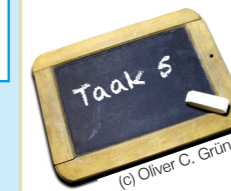
De tekst die je hebt gekregen geeft antwoord

op het volgende: Wat zijn de redenen dat landen lid van de EU zijn of willen worden? Bespreek één van de redenen – vrede, democratie of welvaart – en maak er een 'Mind Map' van op posterformaat. Presenteer deze aan je klas en discussieer over welke van de drie redenen het belangrijkste is. Kun je zelf nog andere redenen bedenken?

Schengengebied

In de "tijdlijn van gebeurtenissen" op deze pagina kom je de volgende uitdrukking tegen: "het Schengengebied". Zoek op de website van de EU (http://europa.eu/travel/doc/index_nl.htm) waarom het belangrijk is voor de Balkanlanden om hier lid van te worden. Schrijf een kort verhaal over iemand van jouw leeftijd uit één van de landen in de tijdlijn. Schrijf over hoe zij het vinden om "in het Schengengebied" te wonen.

Kies een land

Beschrijf het pad van één van de zeven Westelijke Balkanlanden op weg naar het lidmaatschap van de Europese Unie. Welke obstakels komen zij tegen? Wat

Deze uitgave is ontwikkeld binnen het kader van het PRINCE-project.

Het Uitbreidingsproces van de EU: Open je ogen en raak betrokken! Bijeenkomsten in acht Europese landen die de bewustwording moeten vergroten op het gebied van uitbreiding van de EU richting de Balkanlanden. De lezer krijgt een interessante inkijk in de geschiedenis van de Balkanlanden, hun traject naar het EU-lidmaatschap en de sociale, culturele en religieuze verscheidenheid van deze landen. Het verduidelijkt ook wat het uitbreidingsbeleid van de EU inhoudt en hoe het in zijn werk gaat.

Het project is gericht op onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties die zich bezighouden met onderwijs en educatie, lokale autoriteiten en politici, en journalisten. Het wordt uitgevoerd door leden van het European Network of Political Foundations (EnoP) in acht Europese landen. Het PRINCE-programma (Programma ter Informering van Europese Burgers) is in het leven geroepen door de Europese Unie om de Europese burgers te voorzien van informatie omtrent de uitbreiding van de EU.

BEZOEK ONZE BLOG EN VOLG ONS OP FACEBOOK!

WESTERNBALKAN.BLOGSPOT.COM | FACEBOOK: THE EU ENLARGEMENT PROCESS TOWARDS THE WESTERN BALKAN STATES

PARTNERS VAN DEZE UITGAVE

Vrijheid, gerechtigheid en solidariteit zijn de principes die ten grondslag liggen aan het werk van de Konrad-Adenauer-Stiftung (KAS). De KAS is een politieke organisatie die nauwe banden heeft met de Christelijk-Democratische Unie in Duitsland (CDU). Als medeoprichter van de CDU en de eerste Kanselier van de Bondsrepubliek Duitsland, verenigde Konrad Adenauer (1876-1967) Christelijk-sociale, conservatieve en liberale tradities. Het doel van onze Europese en internationale samenwerkingsverbanden is dat mensen in vrijheid en waardigheid zelf hun leven kunnen bepalen. We doen een bijdrage vanuit de gedachte om te helpen bij de toenemende verantwoordelijkheden die Duitsland over de hele wereld heeft.

De Alfred Mozer Stichting is een internationale stichting die zich richt op democratisering en gevestigd is in Amsterdam. De AMS is actief in landen die toe willen treden tot de Europese Unie en daar waar de democratie in opbouw is of onder druk staat. In de praktijk werken wij in Oost- en Zuidoost-Europa, de Kaukasus en Marokko en Jordanië. Per jaar organiseren wij ongeveer 50 trainingen voor politieke (zuster) partijen. In Nederland organiseert de AMS regelmatig publieksbijeenkomsten. Deze gaan over de landen waar de AMS werkt of over de Europese uitbreiding. De AMS is gelieerd aan de Partij van de Arbeid. www.alfredmozerstichting.nl